

**YURT DIŞINDA BULUNAN TÜRİK VATANDAŐLARININ
YURT DIŞINDA GEÇEN SÜRELERİNİN SOSYAL
GÜVENLİKLERİ BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
HAKKINDA KANUN ⁽¹⁾**

Kanun Numarası : 3201
Kabul Tarihi : 8/5/1985
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 22/5/1985 Sayı : 18761
Yayımlandığı Düstür : Tertip : 5 Cilt : 24 Sayfa : 401

Amaç ve kapsam

Madde 1 – (Değişik: 10/9/2014-6552/28 md.)

Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin on sekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen süreleri, bu Kanunda belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarına prim ödenmemiş olması ve istekleri hâlinde, bu Kanun hükümlerine göre sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.

Tanımlar

Madde 2 – Bu Kanunda geçen:

a) **(Değişik: 17/4/2008-5754/79 md.)** Sosyal güvenlik kuruluşları; Sosyal Güvenlik Kurumu ile 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi sandıkları,

b) **(Değişik: 17/4/2008-5754/79 md.)** Sosyal güvenlik kanunları; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi ile 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun ile bu kanunlara ait ek ve değişiklikleri,

c) Sürelerin Değerlendirilmesi; Türk vatandaşlığını haiz olanların 1 inci maddede belirtilen sürelerinin istekleri halinde değerlendirilmesini,

d) **(Mülga: 17/4/2008-5754/79 md.)**

İfade eder.

Başvurulacak kuruluşlar⁽²⁾

Madde 3 – (Değişik: 17/4/2008-5754/79 md.)

Bu Kanunun 1 inci maddesinde belirtilenler ile yurt dışında çalışmakta iken veya yurda kesin dönüş yaptıktan sonra ölenlerin Türk vatandaşı olan hak sahipleri sigortalının Türkiye’de hiçbir sosyal güvenlik kuruluşuna tabi çalışması yoksa Sosyal Güvenlik Kurumuna, Türkiye’de çalışması varsa en son tabi olduğu sosyal güvenlik kuruluşuna müracaat etmek suretiyle bu Kanunla getirilen haklardan yararlanırlar.

(1) 5510 sayılı Kanunun 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunun 64 üncü maddesiyle değişik 106 ncı maddesiyle; bu Kanunda yer alan döviz ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Bu madde başlığı “Başvurulacak kuruluşlar” iken, 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunun 79 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kendilerine veya hak sahiplerine kısmi aylık bağlanmış olanların borçlanma işlemleri aylık aldıkları sosyal güvenlik kuruluşunca yapılır.

Borçlanma tutarı ve borçlanma tutarının iadesi ⁽¹⁾

Madde 4 – (Değişik: 17/4/2008-5754/79 md.)

Borçlanılacak her bir gün için tahakkuk ettirilecek borç tutarı, başvuru tarihindeki 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 82 nci maddesinde belirtilen prime esas asgari ve azamî günlük kazanç arasında seçilecek günlük kazancın % 32'sidir. Ancak, prime esas asgari günlük kazancın altında olmamak üzere borçlanma tutarına esas alt sınırı farklı bir miktarda belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Borçlanılan süreler, yurda kesin dönüş yapılmış olması şartıyla aylık tahsisi için yazılı talepleri halinde 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin son fıkrası hükümlerine göre değerlendirilir. Tahakkuk ettirilen borç tutarı, tebliğ edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde ödenir. Ödeme yapılan gün sayısı prim ödeme gün sayısına ve prime esas kazançta dahil edilir. Tahakkuk ettirilen prim borcunu tebligat tarihinden itibaren üç ay içerisinde ödemeyenler için yeniden başvuru şartı aranır. ⁽²⁾

Borçlanmadan sonradan vazgeçenler ile yapılan borçlanma sonrasında aylık bağlanması için gerekli şartları yerine getiremeyenlere ve bunların hak sahiplerine talepleri üzerine yaptıkları ödemeler, faizsiz olarak iade edilir.

Ancak yurt dışında iken borçlanma isteğinde bulunacak sigortalı veya hak sahipleri Yeni Türk Lirası olarak bildirilecek tutarın karşılığını (...) ⁽³⁾cinsinden, Türkiye'de ise Yeni Türk Lirası olarak öderler. ⁽³⁾

Süre tespiti ve sigortalılığın başlangıcı

Madde 5 – (Değişik birinci fıkra: 17/4/2008-5754/79 md.) Yurt dışındaki sigortalılık sürelerinin tespitinde, bunu belirten ve istek sahibinin ibraz edeceği ispatlayıcı belgelerde kayıtlı bulunan tarihler arasındaki son tarihten geriye doğru olmak üzere gün sayıları esas alınır, bu tespit 1 yıl 360 gün, 1 ay 30 gün hesaplanır.

Sosyal güvenlik kanunlarına tabi hizmetleri olanların, borçlandıkları gün sayısı, prim ödeme gün sayıları ile ilgili hizmetlerine katılır. Sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler borçlanılmış ise, sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülür.

Sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi hizmeti bulunmayan istek sahiplerinin sigortalılıklarının başlangıç tarihi, borçlarını tamamen ödedikleri tarihten borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülen tarihtir.

(1) Bu madde başlığı "Döviz ile değerlendirme" iken, 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunun 79 uncu maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 97 nci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 5510 sayılı Kanunun 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunun 64 üncü maddesiyle değişik 106 ncı maddesiyle; bu Kanunda yer alan döviz ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(Ek fıkra: 17/4/2008-5754/79 md.) Yurtdışı hizmet borçlanmasına ait süreler 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre hangi sigortalılık haline göre geçmiş sayılacağı belirlenmesinde; Türkiye’de sigortalılıkları varsa borçlanma talep tarihindeki en son sigortalılık haline göre, sigortalılıkları yoksa aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilir.

(Ek fıkra: 17/4/2008-5754/79 md.) Sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülkelerdeki hizmetlerini, bu Kanuna göre borçlananların, sözleşme yapılan ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih, ilk işe giriş tarihi olarak dikkate alınmaz.**(Ek cümle: 10/9/2014-6552/29 md.)** Ancak, uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce âkit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların âkit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih, ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilir.

Aylık tahsisi ve aylığın başlama tarihi

Madde 6 – A) Bu Kanuna göre değerlendirilen sürelerle istinaden aylık tahsisi yapılabilmesi için;

- a) Yurda kesin dönülmüş olması,
 - b) Tahakkuk ettirilen (...) ⁽¹⁾ borcunun tamamının ödenmiş olması,
 - c) (...) ⁽¹⁾ borcunun tamamının ödenmesinden sonra yazılı istekte bulunulması,
- Şarttır.

(Değişik son paragraf: 17/4/2008-5754/79 md.) Yukarıdaki şartları yerine getirenlerden tahsise hak kazananların aylıkları, yazılı istek tarihini takip eden ay başından itibaren başlatılmak üzere 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi hükümlerine göre bağlanır.

B) (Değişik: 17/4/2008-5754/79 md.) (Değişik birinci paragraf: 16/6/2010-5997/15 md.) Kanun hükümlerinden yararlanmak suretiyle aylık bağlananlardan tekrar yurt dışında yabancı ülke mevzuatına tabi çalışanlar, ikamete dayalı bir sosyal sigorta ya da sosyal yardım ödeneği alanların aylıkları, tekrar çalışmaya başladıkları veya ikamete dayalı bir ödenek almaya başladıkları tarihten itibaren kesilir. Türkiye’de sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar hakkında 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışılmasına ilişkin hükümleri uygulanır.

Yurt içinde veya yurt dışında çalışması sona erenlerin veya ikamete dayalı bir ödenek alanlardan ödenekleri sona erenlerin, aylıklarının tekrar ödenmesi için yazılı talepte bulunmaları halinde, talep tarihini izleyen ay başından itibaren aylıkları tekrar ödenmeye başlanır.

T.C. Emekli Sandığına bağlanacak aylığa ait esaslar

Madde 7 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Bu Kanundan yararlanamayacaklar

Madde 8 – Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce veya sonra, 30/5/1978 tarih ve 2147 sayılı Kanun ve sosyal güvenlik kanunlarına göre kendilerine veya hak sahiplerine aylık bağlanmış olanlar ile aylık bağlanması için müracaat edip de aylığa hak kazanmış durumda bulunanlar bu Kanundan yararlanamazlar.

(1) 5510 sayılı Kanunun 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunun 64 üncü maddesiyle değişik 106 ncı maddesiyle; bu Kanunda yer alan döviz ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Kısmi aylıklar

Madde 9 – Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle sosyal güvenlik kanunlarına göre kendilerine veya hak sahiplerine kısmi aylık bağlanmış olanlar, talep ettikleri takdirde, 4 üncü madde hükmüne göre tahakkuk ettirilen borçlarını tamamen ödemeleri şartıyla kısmi aylıkları, borçlarını ödedikleri tarihi takip eden aybaşından itibaren tam aylığa çevrilir. Bu uygulamada borç miktarının tahakkukunda sözleşme akdedilen ülkenin sigorta kurumlarınca gönderilmiş olan hizmet cetvelindeki, tam aylığa yeterli olan gün sayıları nazara alınır.

Ancak, istekleri halinde sigortalı veya hak sahipleri, hizmet cetvelindeki gün sayılarının tamamını da borçlanabilirler.

Sosyal güvenlik sözleşmeleri ile transferi sağlanan primlerin iadesi

Madde 10 – Türk vatandaşları hesabına yabancı ülkelerdeki sosyal güvenlik kurumlarına yatırılmış bulunan primlerin, ülkelerarası anlaşmalarla Türkiye'ye transferlerinin sağlanması halinde;

a) Transfer olunan primlere ilişkin sürelerin tamamını bu Kanuna göre borçlanarak, tahakkuk ettirilen (...) ⁽¹⁾ borcunu da ödemiş olanlara, transfer olunan primlerin tamamı,

b) Transfer olunan primlere ilişkin sürelerin bir kısmını bu Kanuna göre borçlanarak tahakkuk ettirilen (...) ⁽¹⁾ borcunu da ödemiş olanlara, transfer olunan primlerin borçlandıkları süreye isabet eden orandaki miktarı,

Transfer tarihindeki cari kur üzerinden Türk Lirası karşılığı olarak ilgili sosyal güvenlik kuruluşuna sigortalıya, hak sahiplerine veya mirasçılara iade edilir.

Madde 11 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)*Yönetmelik ⁽²⁾*

Madde 12 – Bu Kanunun uygulanması ile ilgili esaslar (...) ⁽²⁾ Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca üç ay içinde müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. ⁽²⁾

Kaldırılan hükümler

Madde 13 – 30/5/1978 tarih ve 2147 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 ilâ 4 - (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)**Geçici Madde 5 – (Ek: 17/4/2008-5754/79 md.)**

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabi iştirakçi olanların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce veya yurtdışında geçen hizmetlerinin borçlandırılmasında, borç tutarı ilgililerin Türkiye'den ayrılmadan önce Sandığa tabi hizmetlerinden en son bıraktıkları derece ve kademelerine yurtdışında geçirdikleri ve borçlanmak istedikleri sürenin her üç yılına bir derece ve her yılına bir kademe verilmek ve öğrenim durumları itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 36 ncı maddesindeki yükselebilecekleri dereceleri geçmemek üzere tespit edilecek derece, kademe ve ek göstergeleri ile emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait tüm unsurların toplamının müracaat tarihinde yürürlükte olan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarlar esas alınarak, yine o tarihteki kesenek ve karşılık oranlarına göre hesap edilir.

(1) 5510 sayılı Kanunun 17/4/2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanunun 64 üncü maddesiyle değişik 106 ncı maddesiyle; bu Kanunda yer alan döviz ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 97 ncı maddesiyle, bu maddede yer alan "Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı," ibaresi madde metninden çıkartılmıştır.

Geçici Madde 6 – (Ek: 17/4/2008-5754/79 md.)

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden 1/1/1989 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar zorunlu göçe tabi tutulan, Türk vatandaşı olup Türkiye’de ikamet eden ve 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı Kanun dahil olmak üzere sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir veya aylık almamak koşulu ile yurt dışında geçen ve belgelendirilen çalışma süreleri bu Kanuna göre borçlandırılmak suretiyle yaşlılık aylığı bağlanmasında sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.

Geçici Madde 7 – (Ek: 17/4/2008-5754/79 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce hizmet borçlanması talebinde bulunanlardan; borç tahakkuku yapılmış olanların, borç tahakkuku ile ilgili işlemleri devam edenlerin, tahakkuk ettirilen borçlarını ödeyenlerin ve borçlandıkları yurtdışı hizmetleri dikkate alınarak aylık bağlanmış olanların kazanılmış hakları saklıdır.

5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa aynı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanların 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki yurtdışı borçlanma süreleri de, aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilir. Bunların aylıklarının hesabında 5510 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun uygulamasında 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası, 82 nci maddesi, 106 ncı maddesinin birinci fıkrasının (24) numaralı bendi ve geçici 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası bu maddenin yayımı tarihinde yürürlüğe girmiş sayılır.

*Davalardan vazgeçenlerin işlemleri***Geçici Madde 8 – (Ek: 10/9/2014-6552/30 md.)**

1 inci madde ile 5 inci maddenin beşinci fıkrasında bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan değişiklikler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurum aleyhine, bu Kanunun bu maddenin yürürlük tarihinden önceki 1 inci maddesi ile 5 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca açılmış ve henüz sonuçlanmamış davalardan feragat edenler hakkında da uygulanır. Davadan feragat edilmesi hâlinde davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmez.

Yürürlük

Madde 14 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**3201 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL
EDİLEN HÜKÜMLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ
GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3201 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
4958	-	6/8/2003
5754	1, 2, 3, 4, 5, 6, Geçici madde 5, 6, 7	8/5/2008
(5754 sayılı Kanun ile değişik) 5510	7, 11, Geçici 1 ilâ 4 ve Kanunda yer alan "döviz" ibareleri	1/10/2008
5997	6	19/6/2010
6552	1, 5, Geçici Madde 8	11/9/2014
KHK/700	4, 12	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)